

SAMRÆMDAR MERKINGAR

HANDBÓK UM MERKINGAR
FYRIR SÖFNUN ÚRGANGS Á ÍSLANDI

Formáli

Í handbókinni er að finna upplýsingar um íslenska útfærslu af samnorrænum merkingum fyrir flokkun og söfnun úrgangs og notkun þess. FENÚR, fagráð um endurvinnslu og úrgang, hefur leitt gerð íslensku útfærslunnar og var verkefnið styrkt af Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu. Um er að ræða samræmt litakóða-, tákna- og hugtakakerfi sem nær yfir söfnun úrgangs frá heimilum og rekstraraðilum og á söfnunarstöðvum. Það hefur það markmið að auðvelda notendum að flokka eins og til er ætlust og stuðla þannig að hreinni úrgangsstraumum og aukinni endurnotkun og endurvinnslu. Tilgangurinn er að hafa einfaldar, skýrar og greinagóðar upplýsingar um flokkun úrgangs á þeim stað sem úrgangur fellur til og er safnað. Einnig að upplýsingar til notenda séu alls staðar eins þrátt fyrir að söfnun úrgangs á hverjum stað geti verið breytileg. Auðvelt er að aðlaga merkingarnar að þeirri söfnun sem er til staðar þar sem kerfið byggir á LEGO kubba hugsun og er í senn sveigjanlegt og samræmt. Samræmt merkingakerfi er einnig hagkvæmt þar sem merkingarnar eru tilbúnar til notkunar fyrir hvern þann sem þarf á þeim að halda. Kerfið er bæði valfrjálst og gjaldfrjálst.

Kerfið byggist annars vegar á dönsku merkingakerfi sem gefið var út árið 2017 með góðum árangri og hins vegar sænskri útfærslu af því kerfi sem kom út í júlí 2020. Við aðlögun þessara kerfa yfir á íslenskar aðstæður voru kortlagðir helstu úrgangsstraumar sem safnað er sérstaklega á Íslandi auk þess sem stjórn

FENÚR, þar sem setið hafa fulltrúar sveitarfélaga, Úrvinnslusjóðs, þjónustuaðila, ráðgjafastofa og fleiri haghafa, voru fengnir til aðstoðar. Ljóst er að norræna merkingakerfið og íslensk útfærsla þess mun þróast með þarfir notenda í huga, svo sem með breytingum í framleiðslu á vörum og umbúðum og breytingum á meðhöndlun úrgangs og verður því handbókin ávallt lifandi plagg.

Önnur Norðurlönd hafa eða ætla að innleiða svipað kerfi og nokkur önnur Evrópolönd hafa sýnt kerfinu áhuga. Talið er að notkun kerfisins á öllum Norðurlöndunum gæti skapað tækifæri fyrir fyrirtæki sem selja vörur á milli Norðurlandanna og fyrir aukið samstarf á milli landa um meðhöndlun úrgangs. Þeim mun fleiri sem fá sömu einföldu og skýru skilaboðin um flokkun og skil til endurvinnslu þeim mun betri skilyrði eru fyrir aukinni flokkun til endurnotkunar eða endurvinnslu. Þannig er stuðlað að hringlaga hagkerfi.

Kópavogi, 25. nóvember 2020

Eygerður Margrétardóttir, formaður FENÚR

Viltu vita meira um kerfið?

Sendu tölvupóst á netfangið fenur@fenur.is.

Nánari útfærsla, hönnun og prentun

Gott er að nýta þjónustu grafsíðu hönnuða, auglýsingastofa eða prentsmeðja ef útfæra þarf framsetningu merkjanna nánar og framleiða efnid sem um ræðir til notkunar. Kostnaður við slíkt er á ábyrgð notenda merkjanna.

Uppfærð útgáfa 10. júní 2021

Efnisyfirlit

Formáli	2
Efnisyfirlit	3
Úrgangur frá heimilum	4
Yfirlit yfir merkingar	5
Litanúmer	6
Önnur tungumál	7
Söfnunarstöðvar	8
Yfirlit yfir merkingar	9
Litanúmer	17
Önnur tungumál	18
Notkun merkjanna	23
Yfirlit yfir merkingar	24
Notkun merkja án heitis	27
Algengar spurningar	28

Úrgangur frá heimilum

Yfirlit

Íslenska merkingakerfið fyrir flokkun úrgangs skiptist í tvennt eftir því hvort um er að ræða söfnun úrgangs frá heimilum eða móttöku á söfnunarstöðvum. Í þessum kafla eru sýndar merkingar sem nýtast við söfnun úrgangs frá heimilum og geta einnig nýst í einhverjum tilfellum við flokkun og skil rekstraraðila. Um er að ræða átta yfirflokkum sem hver hefur sinn einkennislit og mismunandi fjölda merkinga sem hvert hefur sitt tákni og heiti. Sumir þessara yfirflokkum og merkingar sem þeim tilheyra nýtast einnig á söfnunarstöðvum.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

PAPPI

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir átta yfir úrgang frá heimilum fela í sér 16 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

GARÐAÚRGANGUR MATARLEIFAR

GARÐA-
ÚRGANGUR

MATARLEIFAR

GLER OG POSTULÍN

GLER

GLÆRT GLER

UTAD GLER

POSTULÍN

PAPPÍR

PAPPÍR

DAGBLÖÐ

PAPPI

BYLGJUPAPPÍ

SLETTUR PAPPÍ

PLAST

PLASTUMBÚDIR

HART PLAST

MÜKT PLAST

MÁLMAR

MÁLMUMBÚDIR

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

BLANDAÐUR
ÚRGANGUR

Litanúmer

Litir yfirflokkanna 12 og númer lita.

GARÐAÚRGANGUR

CMYK 80 0 90 50
PANTONE 349 C
RGB 0 100 50
HEX #006432
RAL 6001 (EMERALD GREEN)

MATARLEIFAR

CMYK 80 0 90 0
PANTONE 7428 C
RGB 0 160 75
HEX #00A04B
RAL 6037 (PURE GREEN)

GLER OG POSTULÍN

CMYK 75 0 55 0
PANTONE 2401 C
RGB 30 175 140
HEX #1DAF8E
RAL 6027 (LIGHT GREEN)

PAPPÍR

CMYK 95 35 5 0
PANTONE 2185 C
RGB 0 130 190
HEX #0082BE
RAL 5015 (SKY BLUE)

PAPPI

CMYK 25 35 65 5
PANTONE 7562 C
RGB 190 160 100
HEX #BEA064
RAL 1024 (OCHRE YELLOW)

PLAST

CMYK 50 95 0 0
PANTONE 7656 C
RGB 150 30 130
HEX #961E82
RAL 4008 (SIGNAL VIOLET)

MÁLMAR

CMYK 25 0 0 65
PANTONE 444 C
RGB 90 110 120
HEX #5A6E78
RAL 7031 (BLUE GREY)

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

CMYK 20 20 20 100
PANTONE BLACK 6 C
RGB 20 20 20
HEX #141414
RAL 9005 (JET BLACK)

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

GARÐAÚRGANGUR MATARLEIFAR

GARDEN WASTE
ODFADY OGRODOWE

FOOD WASTE
ODPADY ZYWNOSCIOWE

GLER OG POSTULÍN

GLÄRT GLER
SZKŁO PRZEZROCZYSTE

COLOURED GLAS PACKAGING
SZKŁO KOLOROWE

PORCELAIN & CHINA
PORCELANA

PAPPÍR

PAPER
PAPIER

NEWSPAPERS
GAZETY

PAPPI

CARDBOARD
TEKTURA FAUSTA

PAPER & CARDBOARD
PAPIER GŁADKI

PLAST

PLASTUMBÚDIR
OPAKOWANIA PLASTIKOWE

RIGID PLASTICS
TWARDY PLASTIK

SOFT PLASTIC
MIĘKKI PLASTIK

MÁLMAR

MÁLMUMBÚDIR
OPAKOWANIA METALOWE

MÁLMAR
METAL

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

BLANDAÐUR
ÚRGANGUR
RESIDUAL WASTE
ODPADY ZMIESZANE

Söfnunarstöðvar

Yfirlit yfir merkingar

Í þessum kafla eru sýndar merkingar sem nýlast við söfnun úrgangs sem skilað er á ýmiskonar söfnunarstöðvar, svo sem grenndar- og endurvinnslustöðvar og gámas töðvar.

Um er að ræða tólf yfirflokkar sem hver hefur sinn einkennslit og mismunandi fjölldi merkinga sem hver hefur sitt tákn og heiti. Sumir þessara yfirflokkar og merkingar sem þeim tilheyra nýlast einnig á við söfnun á úrgangi frá heimilum.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

NYTJAHLUTIR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

BYGGINGARÚRGANGUR

PAPPI

RAF- OG RAFEINDATÆKI

ÁHÆTTUÚRGANGUR

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirlokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fáast á www.fenur.is.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fáast á www.fenur.is.

NYTJAHLUTIR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

PAPPÍR

PAPPÍR

TRÚNAÐARSKJÖL

DAGBLÖÐ

ÓNOTHÆFAR
BÆKUR

PAPPI

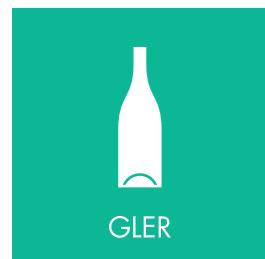

BYLGJUPAPPI

SLÉTTUR PAPPI

GLER OG POSTULÍN

GLER

LITAÐ GLER

GLÆRT GLER

RÚÐUGLER

POSTULÍN

GLER MED
SKILAGJALDI

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

BYGGINGARÚRGANGUR

MALBIK

GIFS

MÖL OG
SANDUR

TJÖRUPAPPÍR

GLUGGAR

EINANGRUN

MÁLAÐ TIMBUR

ÓMÁLAÐ TIMBUR

FLÍSAR

HREINLÆTISTÆKI

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

RAF- OG RAFEINDATÆKI

KÆLI- OG
FRYSTITÆKI

VÍRAR OG
KAPLAR

PRENTHYLKI

BRUNABOÐAR

SÓLARRAFHLÖÐUR

SMÁ
RAFTÆKI

STÓR
RAFTÆKI

RAFTÆKI

SJÓNVÖRP
OG SKJÁIR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

ÁHÆTTUÚRGANGUR

					
ASBEST	RAFHLÖÐUR	RAFGEYMAR	SLÖKKVITÆKI	LIJÓSAPERUR	FLUGELDAR
					
FLÚRPERUR	ÚRGANGSOLÍA	LYFJALEIFAR	OLÍUSÍUR	ÚÐABRÚSAR	GASHYLKI
					
MÁLNING	OLÍUMÁLNING	VATNSMÁLNING	SPILLIEFNI		

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

PLAST OG GÚMMÍ

PLASTUMBÚDIR

MJÚKT PLAST

HART PLAST

HJÓLBARDAR

HJÓLBARDAR
Á FELGULITUÐ
PLASTFILMAGLÆR
PLASTFILMA

FRAUÐPLAST

PLAST MED
SKILAGJALDI

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 78 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

MÁLMAR

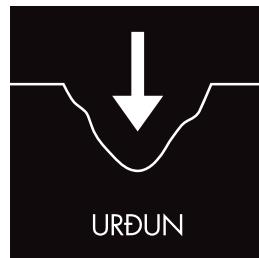
MÁLMAR

MÁLMUMBÚDIR

DRYKKJAUMBÚDIR
ÚR MÁLMIMÁLMUR MED
SKILAGJALDI

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

BLANDAÐUR
ÚRGANGURORKU-
ENDURNÝTING

URÐUN

ÚRGANGUR
TIL BRENNSLU

Litanúmer

Litir yfirflokkanna 12 og númer lita.

GARÐAÚRGANGUR

CMYK 80 0 90 50
PANTONE 349 C
RGB 0 100 50
HEX #006432
RAL 6001 (EMERALD GREEN)

MATARLEIFAR

CMYK 80 0 90 0
PANTONE 7428 C
RGB 0 160 75
HEX #00A04B
RAL 6037 (PURE GREEN)

NYTJAHLUTIR

CMYK 55 0 90 0
PANTONE 7488 C
RGB 135 200 75
HEX #87C84B
RAL 6018 / YELLOW GREEN

GLER OG POSTULÍN

CMYK 75 0 55 0
PANTONE 2401 C
RGB 30 175 140
HEX #1DAF8E
RAL 6027 (LIGHT GREEN)

PAPPÍR

CMYK 95 35 5 0
PANTONE 2185 C
RGB 0 130 190
HEX #0082BE
RAL 5015 (SKY BLUE)

BYGGINGAÚRGANGUR

CMYK 95 55 5 40
PANTONE 2187 C
RGB 0 75 130
HEX #004B82
RAL RAL 5010 (GENTIAN BLUE)

PAPPI

CMYK 25 35 65 5
PANTONE 7562 C
RGB 190 160 100
HEX #BEA064
RAL 1024 (OCHRE YELLOW)

RAF-OG RAFEINDATÆKI

CMYK 0 55 100 0
PANTONE 144 C
RGB 240 145 10
HEX #F0910A
RAL 2008 (BRIGHT RED ORANGE)

ÁHÆTTUÚRGANGUR

CMYK 0 100 90 0
PANTONE 485 C
RGB 225 15 30
HEX #E10F1E
RAL 3020 (TRAFFIC RED)

PLAST OG GÚMMÍ

CMYK 50 95 0 0
PANTONE 7656 C
RGB 150 30 130
HEX #961E82
RAL 4008 (SIGNAL VIOLET)

MÁLMAR

CMYK 25 0 0 65
PANTONE 444 C
RGB 90 110 120
HEX #5A6E78
RAL 7031 (BLUE GREY)

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

CMYK 20 20 20 100
PANTONE BLACK 6 C
RGB 20 20 20
HEX #141414
RAL 9005 (JET BLACK)

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

GARDÁÚRGANGUR
ODPADY OGRODOWE

GRAS OG LAUF
TRAWA I LIŚCIE

KAFFIKORGUR
FUŞY Z KAWY

TEXTÍLL
TKANINY

TIL VIÐGERÐAR
DO NAPRAWY

VÖRUBRETTI
PALETY

JARÐVEGUR
ZIEMIA

TRJÁGREINAR
GAŁĘZIE I GAŁAZKI

MATARÓLÍA
COOKING OIL
OLEJ SPOŻYWCZY

ÓNOTHÆFUR TEXTÍLL
TEXTILES
TKANINY

SKÓR
BUTY

HÚSBÚNAÐUR
MEBLE

TRJÁBOLIR OG RÆTUR
STUMPS & ROOTS
PNEKI I KORZENIE

MATARLEIFAR
FOOD WASTE
ODPADY ZYGNOŚCIOWE

NYTJAHLUTIR
REUSE
DO PONOWNEGO UŻYCIA

REIÐHJÓL
BICYCLES
ROWERY

BÆKUR
BOOKS
KSIAZKI

TRÚNAÐARSKJÖL
PAPER FOR SHREDDING
DOKUMENTY POUFNE

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

PAPPÍR

PAPER
PAPIER

GLER

GLASS
SZKŁO

RÚÐUGLER

FLAT GLASS
SZKŁO OKIENNE

BYLGJUPAPPI

CARDBOARD
TEKTURA FAŁISTA

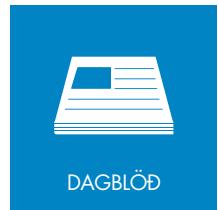
MÖL OG SANDUR

STONE & GRAVEL
ZWIĘK I PIASEK

EINANGRUN

MINERAL WOOL
WEŁNA MINERALNA

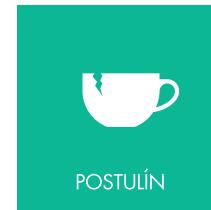
DAGBLÖÐ

NEWSPAPERS
GAZETY

GLÆRT GLER

CLEAR GLASS
SZKŁO PRZEŹROCZYSTE

POSTULÍN

PORCELAIN & CHINA
PORCELANA

SLÉTTUR PAPPI

PAPER & CARDBOARD
PAPIER GLĄDKI

TJÖRUPAPPI

ROOFING FELT
PAPA DACHOWA

GLUGGAR

WINDOWS
OKNA

ÓNOTHÆFAR
BÆKUR

UNUSED BOOKS
ZUŻYTE KSIĄŻKI

LITAD GLER

COLOURED GLASS PACKAGING
SZKŁO KOLOROWE

GLER MED
SKILAGJALDI

DEPOSIT RETURN GLASS
SZKŁO ZE STAWKA SKUPU

GIFS

PLASTER
GIPS

MALBIK

ASPHALT
ASFALT

ÓMÁLAD TIMBUR

WOOD
DREWNO NIEPOMALOWANE

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í neffangið fenur@fenur.is.

FLÍSAR

TILES
KAFELKI I PŁYTKI

PRENTHYLKI

PRINTER CARTRIDGES
KARTRIDŻE DO DRUKAREK

SÓLLRAFHLÖÐUR

PHOTOVOLTAIC PANELS
PANELE FOTOWOLTAICZNE

STÓR RAFTÆKI

LARGE ELECTRONICS
DUZE URZĄDZENIA ELEKTRONICZNE

RAFHLÖÐUR

BATTERIES
BATERIE

FLUGELDAR

FIREWORKS
SZTUCZNE OGNIĘ

HREINLÆTISTÆKI

SANITARY WARE
URZĄDZENIA SANITARNE

VÍRAR OG KAPLAR

CABLES & WIRES
PRZEWODY I KABLE

SMÁ RAFTÆKI

SMALL ELECTRONICS
MAŁE URZĄDZENIA ELEKTRONICZNE

SJÓNVÖRP OG SKJÁIR

TV SETS & SCREENS
TELEWIZORY I EKRANY

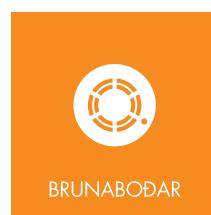
RAFGEYMAR

AUTOMOTIVE BATTERIES
AKUMULATORY

LJÓSAPERUR

LIGHT BULBS
ŻARÓWKI

MÁLAD TIMBUR

PAINTED WOOD
DREWNO MAŁOWANE

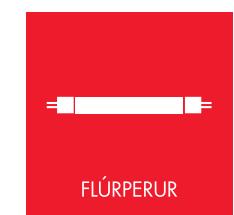
BRUNABODAR

FIRE ALARMS
ALARMY PRZECIWPOŻAROWE

RAFTÆKI

ELECTRONICS
ELEKTRONIKAKÆLI- OG
FRYSTITÆKIREFRIGERATION EQUIPMENT
URZĄDZENIA CHŁODNICZE I MROZNICZE

SLÖKKVITÆKI

FIRE EXTINGUISHERS
GAŚNICE

FLÚRPERUR

FLUORESCENT TUBES
ŚWIETLÓWKI

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

ÚRGANGSOLÍA
WASTE OIL
OLEJU ODPADOWY

LYFJALEIFAR
PHARMACEUTICALS
ODPADY FARMACEUTYCZNE

OLÍUMÁLNING
OIL-BASED PAINT
FARBA OLĘINA

ASBEST
ASBESTOS
AZBEST

PLASTUMBÚÐIR
PLASTIC PACKAGING
OPAKOWANIA PLASTIKOWE

HJÓLBARDAR
TYRES
OPONY

ÚÐABRÚSAR
SPRAY CANS
AEROZOLE

GASHYLIKI
PRESSURE BOTTLES
BUTLE GAZOWE

VATNSMÁLNING
WATER-BASED PAINT
FARBY NA BAZIE WODY

MÍUKT PLAST
SOFT PLASTIC
MIEKKI PLASTIK

HJÓLBARDAR Á FELGU
TYRES WITH RIMS
OPONY NA FELGACH

GLÆR PLASTFILMA
TRANSPARENT SOFT PLASTICS
PRZEŹROCZYSTA FOLIA PLASTIKOWA

OLÍUSÍUR
OIL FILTERS
FILTRY OLEIU

MÁLNING
PAINTS
FARBY

SPILLIEFNI
HAZARDOUS WASTE
ODPADY NIEBEZPIECZNE

HART PLAST
RIGID PLASTICS
TWARDY PLASTIK

LITUÐ PLASTFILMA
COLOURED SOFT PLASTICS
KOLOROWA FOLIA PLASTIKOWA

FRAUDPLAST
STYROFOAM
STYROPION

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

PLAST MED
SKILAGJALDI

DEPOSIT RETURN PLASTIC
PLASTIK ZE STAWKĄ SKUPU

MÁLMUMBÚÐIR

METAL PACKAGING
OPAKOWANIA METALOWE

DRYKKJAUMBÚÐIR
ÚR MÁLMI

BEVERAGE CANS
PUSZKI PO NAPOJACH

MÁLMAR

METAL
METAL

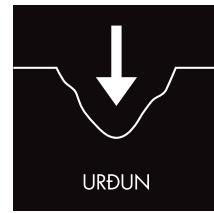
MÁLMUR
MED SKILAGJALDI

DEPOSIT RETURN METAL
METALE ZE STAWKA SKUPU

ÚRGANGUR
TIL BRENNSLU

WASTE FOR BURNING
ODPADY DO SPALANIA

URÐUN

LANDFILL
SKŁADOWISKO ODPADÓW

ORKU-
ENDURNÝTING

WASTE-TO-ENERGY
ODZYSKIWANIE ENERGII

BLANDAÐUR
ÚRGANGUR

RESIDUAL WASTE
ODPADY ZMIESZANE

Notkun merkjanna

Grunnleiðbeiningar

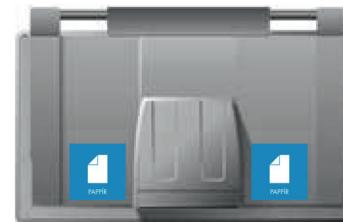
Kerfið er þróað til að merkja úrgangsílát og til að nota á skilti og aðrar merkingar að mismunandi stærð. Hægt er að stækka og minnka merkingarnar og nota á skilti, á hirðubíla, á vefsíður og í auglýsingaherferðum. Til að aðrar merkingar sjáist sem best, t.d. heiti og merki sveitarfélags, er best að nota svarta eða hvíta liti. Heiti merkjanna má setja fyrir utan litaða reitinn, annað hvort fyrir neðan eða til hliðar, allt eftir því hvað hentar best formi skiltisins.

Merkjapantanir

Hægt er að nálgast merkingarnar á heimasíðu FENÚR, www.fenur.is. Gefa þarf upp hvaða merkingar óskað er eftir auk tengiliðaupplýsinga. FENÚR heldur utan um notkun merkjanna svo að hægt sé að tilkynna notendum kerfisins ef merkingar breytast og fylgjast með útbreiðslu kerfisins.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir gler (600 L).
Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir pappír (600 L).
Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir blandaðan úrgang (600 L). Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á framhlið íláts undir blandaðan úrgang (600 L). Lárétt, hæð 240 (lágmark) breidd 540 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki skipts íláts undir
blandaðan úrgang og matar-
leifar (240 L). Hæð 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á bakhlið skipts íláts undir
blandaðan úrgang og matarleifar
(240 L). Breidd 120 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki inn í skiptu íláti undir
blandaðan úrgang og matarleifar
(240 L). Breidd 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki skipts íláts fyrir
fleiri en two úrgangsflokka.
Hæð 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á bakhlið skipts íláts undir
fleiri en two úrgangsflokka.
Breidd 120 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki inn í skiptu íláti undir fleiri
en two úrgangsflokka.
Breidd 60 mm.

Dæmi um merkingu: Merki á loki íláts undir blandaðan úrgang (140 L). Hæð 60 mm.

Dæmi um merkingu: Merki á framhlið íláts undir blandaðan úrgang. Breidd 180 mm, hæð 420 mm (lágmark).

Nánari upplýsingar um flokkun ættu alltaf að vera staðsett innan ramma í einkennislit viðkomandi merkingar.

BLANDADUR
ÚRGANGUR

- exempel 2
- exempel 3
- exempel 4

Kommunum Lorem ipsum

Aðlögun

Vinsamlega athugið að merkjunum má ekki breyta á nokkurn hátt.
Fylgdu eftirfarandi leiðbeiningum þegar merkingarnar eru sérsviðin:

Stærð og lögun

Merkingarnar samanstanda af lit, tákni og heiti. Hægt er að aðlaga táknið og hafa í öðrum hlutföllum. Óheimilt er að breyta táknu. Við hönnun skilta verður að viðhalda megin framsetningu merkisins. Ekki er mælt með því að setja saman fleiri en tvö tákna á sama skiltið. Í þeim tilfellum gæti hentað betra að nota heiti yfirfloksins og tákni viðkomandi merkinga til hliðar í röð.

Heiti

Hvert tákni hefur heiti sem ekki má breyta. Hins vegar má bæta við upplýsingum eftir því sem við á, svo sem dæmi um hvaða úrgangur fellur undir merkið.

Leturgerð

Í táknum er heitið sett í hástöfum með leturgerðinni Futura book. Fyrir aðrar upplýsingar um texta mælum við með að nota leturgerð notandans (sveitarfélagsins) eða Futura, sem er algengt letur.

Litir

Litum merkjanna má ekki breyta eða færa á milli mismunandi úrgangsstrauma.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm,
fyrir two úrgangsflokka.

Dæmi um merkingu,
1000 X 790 mm,
fyrir two úrgangsflokka.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm.

Dæmi um merkingu,
120 X 790 mm.

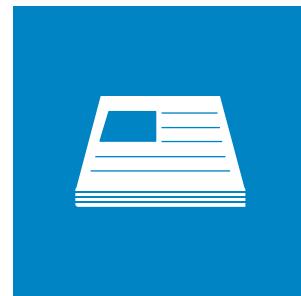
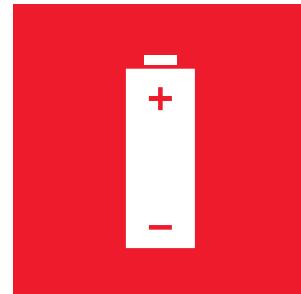
Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm,
með texta á fleti í einkennislit viðkomandi merkis.

Dæmi um merkingu, 120 X 790 mm,
með texta á fleti í einkennislit
viðkomandi merkis.

Notkun merkjá án heitis

Tákn án heitis er hægt að nota sjálfstætt, til dæmis á vefsíðum eða á umbúðum vara. Einungis er heimilt að nota það tákn á umbúðum sem endurspeglar meðhöndlun umbúðanna eða vörunnar eftir að notkun hennar er lokið. Hægt er að hafa samband við FENÚR í neffangið fenur@fenur.is ef vaði leikur á hvaða merking hentar.

Algengar spurningar

Getum við aðlagð merkingarnar að okkar þörfum?

Já, hægt er að sérsníða skráarnar svo framarlega sem leiðbeiningarnar um notkun merkinganna framar í handbókinni er fylgt. Merkingakerfið er þróað til notkunar fyrir öll sveitarfélög, þjónustufyrirtæki og framleiðendur, svo framarlega sem farið er eftir leiðbeiningum um notkun merkjanna. Við hvetjum alla til að fylgja ráðleggingum varðandi notkun merkjanna.

Hvað kosta merkingarnar?

Notkun sveitarfélaga, þjónustuaðila, framleiðenda og annarra á merkjunum er gjaldfriðs. Gott er að nýta þjónustu grafískra hönnuða, auglýsingastofa eða prentsmiðja ef útfæra þarf framsetningu merkjanna nánar og framleiða efnið sem um ræðir til notkunar. Kostnaður við slíkt er á ábyrgð notenda merkjanna.

Má ég breyta heiti úrgangsstrauma eða merkja svo það passi okkar núverandi heitum?

Nei, hvert tákni hefur sitt sérstaka heiti ekki ætti að breyta. Að baki hönnun merkingakerfisins liggar umfangsmikil hugtakavinna. Heiti úrgangsstrauma eru valin í ákveðnu samhengi með það að markmiði að auðvelda flokkun og aukna endurnotkun og endurvinnslu. FENÚR hefur væntingar til að með tímanum muni nýju heitin ná fótfestu og skapa þá samræmingu sem til er ætlast hvort sem er við heimili, fyrirtæki eða á söfnunarstöðvum.

Getum við sameinað tákni og heiti frá mismunandi merkingum?

Nei, ekki má blanda táknum og heitum. Ef þú hefur sérstakar óskir varðandi merkingakerfið og heiti hans vinsamlegast hafðu samband við FENÚR.

Okkur skortir merkingu, hvað eigum við að gera?

En fínt! Þetta þýðir líklega að þið eruð góð í að flokka! Vantar þig nýtt merki, hafðu samband við FENÚR. Mögulega er merkið til á hinum Norðurlöndunum eða verið að þróa það. Ljóst er að merkingakerfið mun þróast með þarfir

notenda í huga og með tilliti til þeirra breytinga sem eiga sér stað í meðhöndlun úrgangs. FENÚR er með fulltrúa í samstarfshópi Norðurlandanna um ný merki og getur tekið frumkvæði að nýjum merkjum.

Getum við skipt um litu?

Nei, ekki má breyta litunum. Kerfið er hannað í ákveðnu litakerfi en nota má svart hvítá útgáfu að merkinu.

Get ég notað tákni án litar?

Já, öll tákni geta verið notuð sem hvítá tákni á móti svörtu eða lituðum bakgrunn. Athugið að sum tákni líta öðruvísi út í nágrannalöndum okkar.

Verður kerfið breytt í framtíðinni?

Markmiðið er að merkingarnar séu sem mest eins á öllum Norðurlöndunum. Ljóst er að merkingakerfið mun þróast í samræmi við þarfir notenda og með þeim breytingum sem eiga sér stað í meðhöndlun úrgangs. FENÚR er með fulltrúa í samstarfshópi Norðurlandanna um ný merki og getur tekið frumkvæði að nýjum merkjum. Vantar þig nýtt merki, hafðu samband við FENÚR. Mögulega er merkið til á hinum Norðurlöndunum eða verið að þróa það.

Hvernig varð merkingakerfið til?

Kerfið byggist annarsvegar á dönsku merkingakerfi sem gefið var út árið 2017 með góðum árangri og hinsvegar sænskri útfærslu af því kerfi sem kom út í júlí 2020. Við aðlögun þessara kerfa yfir á íslenskar aðstæður voru kortlagðir helstu úrgangsstraumar sem safnað er sérstaklega á Íslandi auk þess sem stjórn FENÚR og fleiri haghafar voru fengnir til aðstoðar. Ljóst er að norræna merkingakerfið og íslenska útfærsla þess mun þróast með þarfir notenda í huga, svo sem með breytingum í framleiðslu á vörum og umbúðum og breytingum á meðhöndlun úrgangs og verður því handbókin ávallt lifandi plagg.

